

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska kommittén om en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln

Finansdepartementet

2003-10-13

Dokumentbeteckning

11837/03 UD 77 ENFOCUSTOM 31 MI 1888 COMER 117 TRANS 198 CODEC 1062

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska och sociala kommittén om en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln

Sammanfattning

Kommissionen har till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén överlämnat ett meddelande om en enkel och papperslös miljö för tullmyndigheterna och handeln. Kommissionen vill uppnå att tullförfarandena förenklas radikalt, att elektroniskt uppgiftslämnande blir huvudregeln, att säkerhetsaspekterna inbegrips i tullagstiftningen, att det tas fram gemensamma verktyg för riskhantering och kvalitetssäkring av näringsidkare samt att ett system med en enda kontaktpunkt (single window) skall eftersträvas.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

Kommissionen har den 24 juli till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén överlämnat ett meddelande om en enkel och papperslös miljö för tullmyndigheterna och handeln (e-tullmeddelandet). Meddelandet ingår i samma ”paket” som kommissionens meddelande om tullmyndigheternas roll i den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna

och de förslag till ändringar i tullkodexen som föranleds av det senare meddelandet.

I e-tullmeddelandet uppmanar kommissionen inledningsvis rådet och Europaparlamentet att ansluta sig till följande strategiska mål:

- Att tullförfarandena revideras fullständigt, förenklas radikalt och baseras på modern teknik, inbegripet omfattande användning av IT och riskanalys.
- Att tullmyndigheternas arbete organiseras så att näringsidkare kan dra nytta av den inre marknaden, dvs. att det inte skall ha någon betydelse var ett tullförfarande påbörjas och var det slutförs.
- Att tullmyndigheternas ingripanden sker med syftet att den inre marknaden fungerar korrekt och att det inte införs eller behålls några hinder, inklusive digitala sådana.
- Att tullkontrollers omfattning och tillförlitlighet är likvärdig vid EU:s yttre gränser, i synnerhet när skyddet av samhället och dess säkerhet står på spel. Sådana kontroller skall normalt baseras på uppgifter som erhålls före ankomst resp. avgång. Övriga kontroller skall normalt ske på grundval av periodiska deklARATIONER och revisioner på plats hos näringsidkarna. Detta förutsätter en gemensam riskhantering.
- Att de IT-tullsystem som drivs av medlemsstaterna överallt erbjuder samma möjligheter för näringsidkarna och är fullt kompatibla, men hänsyn till att EG:s tullunionen ligger till grund för den inre marknaden.

Kommissionen föreslår följande åtgärder:

1. Förenkling av tullagstiftningen och inbegripande av säkerhetsaspekter i tullagstiftningen

- Elektroniska deklARATIONER och elektroniskt informationsutbyte blir huvudregeln.
- Enklare och färre tullförfaranden.
- Mer likartade förenklade förfaranden som anpassas till kravet på elektronisk behandling; utvidgad omfattning och användning. Här nämns bl.a. europeiska enhetstillstånd. Kommissionen vill ta bort MS:s vetorätt. Kommissionen vill också ändra reglerna om tullskuld: bristande efterlevnad av tullbestämmelser utan bedrägliga avsikter skall inte medföra uppkomst av tullskuld när det fastställs att den bristande efterlevnaden inte har någon avgörande inverkan på förfarandets korrekta genomförande. Kommissionen vill att det för sådana fall i stället skall finnas administrativa påföljder, baserade på en förteckning som fastställs på gemenskapsnivå.
- Omdefinierade roller för gränstullkontor och tullkontor inne i landet. Vid gränsen endast kontroll beträffande varors godtagbarhet (här torde in- och

utförelse restriktioner avses) och säkerhetskontroller (här torde hotet från terrorism m.m. avses).

2003/04:FPM22

- Omdefinition av näringsidkares och speditörers rättigheter och skyldigheter. Införande av begreppen ”godkänd näringsidkare” och ”godkänd speditör”.

- Införandet av nya verktyg och metoder i tullagstiftningen. Kommissionen nämner:

- gemensamma metoder och kriterier för riskhantering,
- gemensamma standarder för revisioner och förhandsrevisioner,
- gemensamma ackrediteringsstandarder för beviljande av förenklingar, baserade på handelsvolym, typer av förfaranden, riskparametrar, efterlevnad av lagstiftningen och resultatet av förhandsrevisioner (i linje med Servicetrappe-synsättet),
- samförståndsavtal vilka medger viss flexibilitet i förhållandet mellan tullen och näringsidkaren när det gäller förenklingar och kontroller; mallar för samförståndsavtal skulle kunna utformas,
- synsättet med ”en enda kontaktpunkt” för samarbetet mellan tullmyndigheter och andra avdelningar eller organ å ena sidan och näringsidkarna å andra sidan,
- användning av riktlinjer och förklarande anmärkningar när rättsliga bestämmelser inte behövs men en harmonisering av arbetssätt är nödvändig, för att garantera öppenhet och lika behandling av näringsidkarna.

Kommissionen pekar också på vikten av att direktivet om elektroniska signaturer genomförs, samt framför att informationskraven och informationsförfarandena måste standardiseras och harmoniseras. När det gäller informationskraven menar kommissionen att standardiseringen och harmoniseringen bör överensstämma med det arbete som utförs av G7.

2. Rationalisering av affärsmetoder genom användning av modern teknik

Under denna rubrik anför kommissionen följande:

När väl informationskraven har harmoniserats eller standardiserats bör tullmyndigheternas gränssnitt presenteras för näringsidkarna i varje medlemsstat i en och samma form. Detta blir inte bara en symbol för gemenskapen utan bidrar också till att övervinna språkproblem.

För att tullkontoren i hela EU:s territorium skall kunna agera som en enda tullmyndighet bör de vara sammankopplade. Följaktligen är det nödvändigt

att se till att det finns lämpliga gränssnitt mellan olika elektroniska tullsystem.

Näringsidkarna bör kunna inge sin deklaration eller anmälan direkt från sina egna IT-system (om de så önskar via en klareringscentral eller ett tullombud) och lämna alla nödvändiga uppgifter elektroniskt till tullmyndigheten via ett standardiserat gränssnitt. Befrielse från vissa anmälningskrav skulle kunna beviljas i de fall tullförvaltningarna på frivillig basis får elektronisk tillgång till den berörda näringsidkarens bokföring. Även för dessa fall bör lämpliga gemensamma gränssnitt utvecklas. För små och medelstora företag bör det tillhandahållas möjlighet att lämna en deklaration eller anmälan till tullmyndigheten via Internet.

När det gäller teknisk säkerhet främjas genom kommissionens initiativ för eEurope flera lösningar, inbegripet en åtgärdsplan för smartkort, och planeras ytterligare arbete på tekniker för identifiering och bestyrkande av äkthet. Denna utveckling måste följas noga och lämpliga lösningar bör eftersträvas.

För näringsidkarna är det viktigt att de har en enda automatiserad anslutningspunkt till gemenskapen. Detta innebär att de via denna anslutning kan få tillgång till relevanta tullklarings- och informationssystem. De kommer att behöva lämna uppgifter endast en gång, oberoende av antalet bestämmelseländer.

Information om tullförfaranden, förenklingar, kriterier för ackreditering, riktlinjer osv. bör vara tillgänglig via Internet på ett språk som förstås av breda kretsar inom den internationella handeln.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det är meningen att kommissionen under 2004 skall lämna förslag till förändringar i tullbestämmelserna med utgångspunkt i den policy som läggs fast i meddelandet. Dessa förslag kommer givetvis att påverka de svenska regler som kompletterar EG:s tullbestämmelser, det är ju fråga om en total översyn av bl.a. tullkodexen.

1.3 Budgetära konsekvenser

De budgetära konsekvenserna för Sverige är svåra att överblicka i nuläget. Det torde främst vara arbetet med att ytterligare utveckla och anpassa datasystemen och annan teknisk utrustning som kommer att medföra kostnader. Detta kommer främst att beröra länder som inte hunnit så långt i den tekniska utvecklingen. Vi strävar efter att de tekniska lösningar som väljs på gemenskapsnivå skall medge att medlemsstaterna skall kunna använda redan etablerade system, givetvis förutsatt att dessa är tillräckligt avancerade. Vidare är utgångspunkten dels att om någon del skall finansieras med gemenskapsmedel skall detta ske genom omprioriteringar inom

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens meddelande och stöder generellt inriktningen. Vi har från svensk sida länge drivit frågor om förenkling av tullagstiftningen och tullförfarandena. Vi är också som bekant förespråkare av ett utökat användande av elektroniska förfaranden och modern teknik. Vi ser meddelandet som ett steg på vägen att förverkliga den strategi för tullunionen som slogs fast under det svenska ordförandeskapet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet skall behandlas i rådsarbetsgruppen för tullunionen (tullagstiftning och –policy) under hösten. Arbetet kommer främst att inriktas på att ta fram en rådsresolution till svar på meddelandet.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej bindande rättsakt. Rättslig grund finns ej.

Enhällighet krävs beträffande rådsresolutionen.